

International Financial Advisory

Gerçekleşmemiş kur zararlarını gelir tablonuzdan silmek...

Döviz kurları çok yükseldi, realize olmamış kur zararlarını gelir tablonuzda göstermemek için son dönemeç..

Bildiğiniz üzere uzun zamandır IFRS 9 riskten korunma muhasebesi uygulamanın işletmelere faydalarını ve finansal tablo okuyucuları açısından önemini vurgulamaktayız.

IFRS 9 riskten korunma muhasebesi (hedge accounting) doğası gereği çok çeşitli riskten korunma kalemi ve riskten koruma aracı içeren birbirinden farklı yüzlerce riskten korunma pozisyonunun tanımlanabildiği, ölçüm ve muhasebeleştirme süreçlerinin farklılaştığı, çok çeşitli ve derinlikli ilke ve yönergelerin, matematiksel modellemelerin söz konusu olduğu kapsamlı bir muhasebe alanı.

Diğer yandan, fonksiyonel para biriminin yabancı para birimlerine karşı değer kaybı yüksek olan işletmelerin bulunduğu bizim gibi ülkelerde en popüler hedge accounting konusu ise kur zararlarının net kar ve özkaynaklar üzerindeki aşındırıcı etkisinin doğru muhasebesi.

Türk Lirası değer kaybı yaşadıkça yüksek kur zararları yazıyoruz ve bu nedenle karlılıklarımız hızla eriyor. Özellikle ülkemizi düşündüğümüzde yılsonu itibarıyla işletmelerin çok büyük kısmında devasa kambiyo zararları görmeyi bekliyoruz.

Peki bu kambiyo zararları ne ölçüde doğruyu yansıtıyor? Bu zararların hepsini gelir tablomuzda göstermek zorunda mıyız?

Diğer bir deyişle, pasifimde duran ve ileri tarihlerde ödenecek yabancı para borçlarımdan yüksek kur zararı yazıyorum. Peki o tarihlerde de yabancı para satışlarım bu borçları ödeyecek düzeyde ise teknik ve ekonomik anlamda ben bir açık pozisyon taşıyor muyum?

Hayır.

Peki o zaman neden gelir tabloma kur zararı yazayım?

Gayet haklı bir soru. Zira o alacaklarımızı IFRS 15 ilkeleri gereğince mal veya hizmet teslimi yapılip faturası kesilinceye dek aktifimde gösteremiyor iken, bu satışlardan gelen yabancı para tahsilatla ödeyeceğim yabancı para borçlar IFRS 9 ilkeleri gereğince finansal araç olduklarından pasifimde duruyor. Bu nedenle de gelir tabloma bakıldığında sanki açık pozisyonum varmış da bu pozisyondan kaynaklanan kur zararı karlarımı eritip bitirmiş gibi görünüyor.

Tabiki IASB bu muhasebesel eşitsizliğe (accounting mismatch) çözüm getirmiş durumda. Yapmanız gereken tek şey, ilerideki tarihlerde faturasını keseceğiniz yabancı para satışların sözleşmeli mi yoksa tahmini mi olduğunu belirlemek ve buna göre gerçeğe uygun değer ya da nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulayarak, söz konusu kur zararlarınızı tümüyle silmek ya da gelir tablosundan çıkarıp net karınızı artırmak.

Bu sayede de finansal tablo okuyucularına daha sağlıklı finansal performans gösterimi sunmak...

İçinde bulunduğumuz dönemi dikkate aldığımızda yılsonu gelmeden acil olarak riskten korunma muhasebesi danışmanlığı almanızı tavsiye ediyoruz.